

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: PE-6Pc/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3623200477
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3623200477.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo veci navrhovateľa - oprávneného A. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v C. XXX proti povinnému C. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v C. XX/X, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

odôvodnenie:

(1) Navrhovateľ sa podaným návrhom domáha zvýšenia výživného zo sumy 170 € na sumu 305 € mesačne. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 6P/65/2017 bol zverený do starostlivosti matky a otcovi boa určená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 170 €. V tom čase navštevoval základnú školu a mal bežné detské záujmy. V súčasnosti navštevuje strednú školu, chodí na krúžky – futbal a náklady na dovoz a odvoz a športovú výbavu sú drahé. Stúpili náklady na bývanie, stravu a zaopatrenie.

(2) Návrh podal dňa 26.04.2023.

(3) Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na 14.08.2023. Predvolal naň oprávneného a povinného. Povinnému súd zároveň doručil návrh na začatie konania a umožnil mu vyjadriť sa k nemu. Povinný svoje právo nevyužil a k návrhu sa v súdom určenej lehote nevyjadril.

(4) Navrhovateľ – oprávnený doručil súdu bezprostredne pred pojednávaním splnomocnenie pre svoju matku na „prítomnosť na súdnom pojednávaní“. Súd túto písomnosť založil do spisu, avšak na ňu neprihliadal, pretože nemá žiaden význam pre rozhodnutie vo veci ani pre procesný postup. Pojednávanie sú totiž v zásade verejné a žiadna osoba nepotrebuje splnomocnenie účastníka na účasť na pojednávaní. Napriek tomu jej súd neumožnil účasť na časti pojednávanie, na ktorom sa vykonávalo dokazovanie listinnými dôkazmi a výsluchom účastníkov, pretože po oznámení, že sa pojednávanie mieni zúčastniť a zistení jej totožnosti súd dospel k záveru, že môže byť svedkom v tomto konaní, vzhľadom na svoj vzťah k navrhovateľovi i ku konaniu (je jeho matkou, navrhovateľ jej bol v konaní o rozvod manželstva zverený do osobnej starostlivosti, bývajú spolu). Preto, aby nebola jej výpoveď ovplyvnená ostatnými vykonávanými dôkazmi, súd jej obmedzil právo účasti na pojednávaní počas vykonávania týchto úkonov. Napokon však z tohto dokazovania vyplynuli také skutočnosti, pre ktoré sa jej prípadná výpoveď stala nadbytočnou, o čom ju súd aj po jej návrate do pojednávanej miestnosti upovedomil. Preto súd jej výsluch ako dôkaz nevykonal (bez ohľadu na to, akým spôsobom by vypovedala a čo by k predmetu konania uviedla, nemohlo by to mať vplyv na výsledok konania, pretože z vykonaných dôkazov vyplynulo, že navrhovateľ nadobudol schopnosť sám sa živiť).

(5) Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi – rozsudkom na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 4 s opravným uznesením na č.l. 7, lustráciami na č.l. 8, potvrdením zamestnávateľa na č.l. 15, potvrdením o príjme na č.l. 16, rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 18.05.2023 č.k. PE-4P/10/2023-180 na č.l. 18, oboznámil podstatný obsah pripojeného spisu Okresného súdu Prievidza

sp. zn. PE-6P/65/2017, z neho najmä správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na č.l. 66 a rozsudok na č.l. 80 a vypočul navrhovateľa a povinného.

(6) Z vykonaného dokazovania súd zistil, že navrhovateľ - oprávnený je synom povinného. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 27.09.2017 vo veci sp. zn. 6P/65/2017 v spojení s opravným uznesením zo dňa 27.10.2017 v rovnakej veci bolo rozhodnuté o tom, že navrhovateľ, v tom čase maloletý, bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi – povinnému bola určená vyživovacia povinnosť sumou 170 € mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky navrhovateľa s účinnosťou od právoplatnosti rozvodu manželstva. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 02.10.2017. (č.l. 4 až 7) Navrhovateľ v súčasnosti nie je evidovaný ako zamestnanec v registri Sociálnej poisťovne. Naposledy bol evidovaný do 31.12.2022 u zamestnávateľov TESCO STORES SR, a.s. Bratislava a HOFI servis s.r.o. D.. Nie je poberateľom žiadnej dávky nemocenského poistenia. Povinný je od 02.03.2009 zamestnancom Hornonitrianskych baní Prievidza, a.s. Nie je poberateľom dávky sociálneho poistenia. Navrhovateľ je majiteľom účtu v Tatra banke a.s. so zostatkom 55,42 €. Povinný je majiteľom účtu v Československej obchodnej banke, a.s. so zostatkom 239,16 € a 0,02 €. (č.l. 8) Podľa správy zamestnávateľa povinného zo dňa 08.06.2023 bol povinný práceneschopný od 09.05.2022 do 29.05.2022 a od 27.11.2022 do 31.01.2023. Neboli mu vykonávané žiadne zrážky pri výkone rozhodnutia. (č.l. 15) Povinný mal za obdobie od mája 2022 do apríla 2023 čistý priemerný mesačný príjem vo výške 1300,06 €. (č.l. 16) Rozsudkom zo dňa 18.05.2023 tunajší súd vo veci sp. zn. PE-4P/10/2023-180 rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti povinného na jeho iného syna zo sumy 120 € mesačne na sumu 190 € mesačne s účinnosťou od 23.03.2023. (č.l. 18) V čase ostatného rozhodovania o vyživovacej povinnosti povinného voči navrhovateľovi bol navrhovateľ maloletý, bol žiakom 8. ročníka základnej školy. Jeho matka pracovala v spoločnosti Poľnohospodárske družstvo podielnikov Veľké Uherce – Kovo-výroba, bývala v dvojgeneračnom dome, kde mala k dispozícii 3-izbový byt, bývali tam aj jej rodičia. hradila poplatky za elektrickú energiu 25 € mesačne, plyn 50 € mesačne, hypotéku 306 € mesačne, pôžičku 20 € mesačne, vodné 20 € štvrťročne. Platila deťom (dvom synom) obedy 40 € mesačne a družinu 6 € mesačne. Povinný býval v rovnakom dome, hradil poplatky za elektrickú energiu 40 € mesačne, za plyn 100 € mesačne, vodné 40 € polročne, hypotéku a poistenie 316 € mesačne. Deťom platil poistné 15,17 € mesačne, každému sporenie 50 € mesačne, sporiaci fond 100 € mesačne, ďalej platil životné poistenie pre rodinu 45 € mesačne a svoje poistné 25 €, 20,30 € a 24,78 € mesačne. (č.l. 66 pripojeného spisu)

(7) Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že si myslí, že ceny išli hore, myslí si, že je to (podanie návrhu) na správnom mieste. Bol študentom, ukončil 4. ročník, náklady boli vysoké. Hráva aj futbal, na to sú náklady. V súčasnosti už nie je študentom, ukončil strednú školu. Štúdium ukončil na začiatku júna, v ďalšom štúdiu nebude pokračovať. Ako uchádzač o zamestnanie evidovaný nie je, povedali mu, aby sa zaevidoval po prázdninách.

(8) Povinný uviedol, že navrhovateľ pracuje. On má priateľku, čakajú spolu dieťa.

(9) Navrhovateľ na tvrdenie povinného uviedol, že nepracuje, len chodí pomáhať známym. Jeho štúdium bolo ukončené maturitou, nemá zmenenú pracovnú schopnosť.

(10) Súd aplikoval v konaní nasledujúce právne predpisy:

(11) Podľa § 62 ods. 1, ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(12) Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

(13) Podľa § 65 ods. 3 ZR výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

(14) Podľa § 77 ods. 1 ZR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(15) Podľa § 78 ods. 1 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(16) Súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania, po ich zhodnotení tak jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti, dospel k záveru, že podaný návrh nie je ani len sčasti dôvodný.

(17) Súd z vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľ ukončil maturitou stredoškolské štúdium. V ďalšom štúdiu nepokračuje. V čase rozhodovania súdu je teda osobou, ktorá má schopnosť sama sa živiť. Súdna prax sa zhoduje v tom, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky vtedy, keď dieťa ukončí prvé štúdium, ak v štúdiu nepokračuje (na inom stupni vysokoškolského štúdia alebo po skončení strednej školy na vysokej škole). Navrhovateľ ukončil

stredoškolské štúdium maturitnou skúškou a v ďalšom štúdiu nepokračuje. Preto vyživovacia povinnosť povinného – otca voči nemu ukončením štúdia na strednej škole zanikla.

(18) Navrhovateľ nadobudol plnoletosť 21.10.2021. Výživné na neho možno teda priznať a aj zvýšiť len na návrh. Navrhovateľ sa podaným návrhom nedomáhal zvýšenia výživného späť. Nebolo teda ani teoreticky možné priznať mu výživné za obdobie skoršie ako odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu v tejto veci. Súd je totiž viazaný rozsahom návrhu (§ 78 ods. 1 ZR) a ak sa navrhovateľ nedomáhal zvýšenia výživného napr. odo dňa začatia konania, čo zákon v ustanovení § 77 ods. 1 ZR umožňuje, prípadne od iného dňa medzi dňom podania návrhu na začatie konania a dňom rozhodnutia súdu vo veci, súd z vlastnej iniciatívy výživné za obdobie od podania návrhu do právoplatnosti rozhodnutia vo veci, prípadne do iného času predchádzajúceho rozhodnutiu vo veci, zvýšiť nemôže. Súd preto skúmal len pomery, ktoré sú tu v čase vydania rozhodnutia vo veci.

(19) Je nepochybné, že ku dňu rozhodnutia súdu vo veci samej už povinný nemal voči navrhovateľovi vyživovaciu povinnosť, táto zanikla podľa tvrdenia navrhovateľa o ukončení štúdia už na začiatku júna 2023. Súd už nemôže zvýšiť vyživovaciu povinnosť povinného k navrhovateľovi, pretože táto už zanikla. Preto súd návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

(20) Je potrebné zároveň uviesť, že súd nemohol rozhodovať ani o zrušení vyživovacej povinnosti. Bránila tomu skutočnosť, že nebol podaný návrh na také rozhodnutie (§ 78 ods. 1 ZR).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na súde, ktorý ho vydal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.